

GAZETA PORANNA

2 GROSZE

Przedpłat. miesięcznie w Warszawie 28 mk., za prowincję 35 m., za granicą 50 m.
Pocztowe konto czekowe Nr. 103.

Redakcja i Administracja: Zgoda M 5.—A tel. red. 273-11
Ekspedycja " " " " 289-04
Niekopisów redakcja nie zwraca. " " " " adm. 26-58

Ogłoszenia: za jedną wiersz napisaną 1/2 jego miejsca przed tekstem m. 11 przed kroniką lub dopiszem m. 17, 50, reklamy m. 6, za tekstem m. 3, 50, notogłosz. m. 3, 50, drobne za wyraz 30 f. Dnia litery jak za wyraz. Litery druk podwójnie, najmniejsza ogłoszenia m. 4, 0, pozostawienie prawa polca niepodległość w karze za 2 f. za wyraz. — Ogłoszenia przyjęte w redakcji po zaakceptowaniu przez redakcję. W reklamach ogłoszenia nie mogą być dłuższe niż 100 słów. Ogłoszenia za tekstem umieszczane w 1/2 druku m. 15, 50 za wiersz doparol. Administracja nie odpowiada za terminowy druk ogłoszeń.

Cena numeru i marka

Skrzynka pocztowa Nr 66.

Filijot Długa 68, Puławska 13, Wolska 13, Targowa 35

TEATR ŚWIETLY
PAN

Nowy-Swiat 40, tel. 94-01
Początek o godz. 5-ej po poł.
Cena biletów 3, 4, 5 zł wlicz.

SCENY W PARYSKIM CYRKU najwspanialsze, dotąd w Warszawie niewidziane, wyświetlane obecnie z nadzwyczajnym powodzeniem w cyrkowo-salonowym dramacie zawiści i miłości w 2-eh serjach i 19 obrazach p. t.

„Złoty Trójkąt“

Wielka filmowa wytwórnia Tiber, długości 300 metr. Prześliczne zdjęcia ostre i jasne. Świetna reżyserja. Najwspanialsze artydzieło kinema chwili obecnej.

„ORNAK“ Mokotów, Puławska 29. „Katarzyna II i jej faworycy“

DLA INTELIGENCJI

Tramwaje № 1, 3, 9, 18 i 19

Pocz. o g. 6-ej. w święta o 3-ej pp.

OBWIESZCZENIE

Josef Łopate, urodzony w roku 1881, syn Jany i Marjanny z Kuszczaków, mechanik, stały mieszkaniec wsi Krezulca Jara gminy Niedzwica powiatu Lubelskiego, zamieszkały w Warszawie, wniosł do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych prośbę o zezwolenie na zmianę nazwiska rodzowego na nazwisko **ŁOPACIŃSKI**. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższą prośbę do powszechnej wiadomości z nadmienieniem, że w myśl art. 4 Ustawy z dnia 24 października 1919 Dz. U. R. P. N-99 p. 478 wolno w przedmiocie do 90 dni od dnia ogłoszenia w Monitorze Polskim, które się równocześnie zarządza, zgłosić sprzeciw w przedmiocie zamierzonej zmiany nazwiska do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Na walne zebranie członków założycieli Krajowej Spółki Akcyjnej Budowy i Eksploatacji Samochodów,

które odbędzie się w niedzielę d. 21 marca o g. 4 pp. w lokalu biura Hoza 1 m. 2, zarząd organizacyjny zaprasza wszystkich PP. interesujących się branżą samochodową.

Słoniny

sedła, koków wędzonych, wszelkie kupię każdą ilość. Wiadomość: **Wiejska Ar. 1 m. 9,** telefon Nr. 55-55.

Z **talwaru „GODZISZ“**, poręcza **Sobolew, starostwa Garwołńskiego,**

okradziono w dniu 18 marca r. b., o godz. 9 i pół wieczorem **zrebną karą kłecz 3 w 4-ym roku, koto 165 centymetrów** wysoką, z gwiazdka na ozole, og. n i gazywa strzyżone. Kupujących konie proszę o wyrażenie uwagi. **5000 marek** wypłać temu, kto wskaże gdzie się kłecz znajduje.

SKŁAD SUKNA I KORTOW Emil KRONENBERG

Żórawia 30, telefon 101-08,

ma zaszczyt zawiadomić Szanownych Odbiorców, że nowe transporty materiałów już nadeszły.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Obuwie najtańsze
Chrześcijańska fabryka obuwia
Wiloza Nr. 27.

O niepodległość gospodarczą.

Niepodległość polityczną Polski jest faktem dokonany. Czyny oręza walecznej Armji naszej pracują nad utrwaleniem tej niepodległości i nad wytyśnięciem ostatecznych granic Rzeczypospolitej.

Naród Polski staje obecnie przed nowym zadaniem — nie łatwiejszym bynajmniej od czynu zbrojnego: idzie o zdobycie i utrwalenie naszej niepodległości gospodarczej.

Jesli w sentymentalnym optymizmie wyobrazić sobie mogliśmy, że świat cały z uczuciem radosnej ulgi powita unicestwienie wiekowej zbrodni, jaką były rozbiory. Polski i długoletnia niewola, że wszystkie państwa i narody pospieszają, jak dobre wróżki z darami swemi dla odradzającej się Polski, to było to jedynie czuistkowe złudzenie, któremu rzeczywistość twarza i zimna oddawna już kres porzuciła. Doznaliśmy wiele porażki i łezliwosci, to prawda. Nikt nam jednak zaradmo tej pomocy nie okazał i nie okazuje, każda pomoc zewnątrzna uzależnia nas krepnie, zmniejsza naszą samodzielność polityczną i gospodarczą.

Wśród niektórych zresztą naszych kontenderów, przelaciel rozlegają się

już obecnie głosy, które na czołach naszych wywoływać muszą ruinieniec obrnienia i wstydu.

Na szpaltach *Manchester Guardian* ukazał się np. niedawno artykuł Austina Hartison'a, w którym publicysta ten twierdzi, że armja polska utrzymywana jest kosztem Anglii.

Mniejsza, że jest to nieprawda. Z przyznanego Polsce w Anglii kredytu 2 milionów funtów, otrzymaliśmy dotychczas niecały milion i to nie w gotówce, lecz w formie rozrachunku za dostarczone towary, bynajmniej nie na potrzeby armji przeznaczone.

Państwa zachodnie nie chcą pamiętać o tem, że Polska została zniszczona przez wroga, z którym walczyły i one, że z przyznanych nam rekompensat wojennych nie otrzymaliśmy dotychczas nic.

Żądają od nas, byśmy stanęli na własne nogi już w pierwszym roku niepodległości naszej, gdy toczyliśmy jeszcze wojnę o nasze granice wschodnie. Niech nas to nie eburza ani nie dziwi.

W stosunkach międzynarodowych szanowane jest tylko to państwo, które reprezentuje siłę militarną i gospodarczą.

Silę militarną wykazaliśmy i to nie bylejaką. Obecnie — kolej na wykazanie naszej siły gospodarczej.

Jednym ze środków, prowadzących do tego celu, jest *posycaka wewnętrzna*, do której poparcia

Jesli **CHCESZ** utrwalić posiadanie **MORZA** polskiego,

Jesli **CHCESZ** zespolenia **GDAŃSKA** z Polską,

Pracuj dla Śląska. **SKŁADAJ OFIARY NA PLEBISCYT.**

Śląski to bowiem węgiel, śląski przemysł, praca ludu śląskiego zespoli z Macierzą. Polską

Baltyk i Gdańsk

niezależnie od wszelkich traktatów, trwałej i potężniej od nich.

Komitet Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską
Krakowskie-Przedmieście 60.

Przyjmuje ofiary od 9 do 7 godz. w niedziele i święta od 10 do 2 g.

zwali wszystkich obywateli państwa pp. ministrowie L. Skulski i Wł. Grabski w odezwie wczorajszej. Odezwa ta powinna pobudzić całe społeczeństwo do wyciężonej akcji, mającej na celu jaknajszysze zrealizowanie tej pożyczki.

Niepodobna przecież, byśmy liczyli na pomoc dla naszego Państwa ze strony cudzoziemców, jeśli sami nie poczyjemy się do obowiązku dostarczenia środków temu Państwu, do położenia podwalin pod gmach naszej niepodległości gospodarczej.

SEJM

Posiedzenia 132-gie.

Sprawa reemigracji z Ameryki. — Kasy chorych. — Uwały niemieckie na Mazurach.

W KULUARACH.

(Δ) Sensacją dnia była niesłychana niedyskrecja, popełniona ze szkoda dla dobra państwa, a mianowicie ogłoszenie poufnej noty rządu polskiego do państw sprzymierzonych. W Sejmie załtwiono tymczasem sprawę reemigracyjną; podczas dyskusji wybijała się świetna mowa posła Załuski, który był jednym z inicjatorów podniesienia tej sprawy w Izbie.

Silnem echem odbiły się w Izbie gwałty niemieckie na Mazurach. Bedni rodacy z tego terenu plebiscytowego są nieustannie narażani na prześladowania. Niedawno do ich obrony wezwał rząd pos. ks. Makowski, wczoraj uczylił to pos. ks. Ludwiczak.

Po odrzuceniu wniosku p. Diamanda, proponującego, aby na pierwszym punkcie obrad unieścić ustawę o kasach chorych, przystąpiono do sprawozdania komisji do spraw zagranicznych o kilku wnioskach p-sejskich w sprawie reemigracji.

Komisja proponuje 5 rezolucji, w których domaga się, aby cały ruch reemigracyjny i przesyłkowy z Ameryki skierowano na Gdańsk, aby tymczasem dla zabezpieczenia ruchu reemigracyjnego, idącego jeszcze na Francję, zapewniono mu korzystanie z transportów francuskich i ustanowiono nowy pociąg bezpośredni z H. wru do Krakowa. Dalej domaga się komisja przystępnej taniej i prawidłowej komunikacji pocztowej dla emigrantów, izwo u sieci konsularnej w Ameryce, zesrodkowania całej sprawy transportów morskich w departamencie morskim ministerjum spraw wojskowych, podjęcia starań o utworzenie własnej polskiej floty transatlantycznej, utworzenia urzędu emigracyjnego przy ministerjum spraw zagranicznych, dostarczania konsulatom w Ameryce informacji o warunkach zakładania gospodarstw rolnych i przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w różnych dzielnicach Polski, a wreszcie ogłoszenia drukiem obszernego sprawozdania ze stanu całej sprawy reemigracji z Ameryki.

Pos. *Kępczkowski* (ludowiec) uzasadniając wnioski komisji, stwierdza, że 60 z górą tysięcy emigrantów czeka na powrót z Ameryki do kraju. Niestety rząd nie zrobił, aby im powrót umożliwić. Uchodzący nasi narażeni są na straty finansowe przy zamianie pieniędzy, na wyzysk podczas podróży powrotnej i cały szereg trykan, które pozbawiają nas milionów. Trzeba koniecznie utworzyć urząd reemigracyjny, któryby się zajął uchodźcami z Ameryki.

Pos. *Witos* (ludowiec) oskarża rząd za zaniechanie sprawy uchodźców oraz za obsadzenie ambasady polskiej w Ameryce.

Posel *Zaluska* (Zw. Lud. Nar.) stwierdza, że sprawa reemigracji jest pierwszorzędną kwestją państwową. Według statystyki urzędowej z roku 1919 w samych Stan. Zjednoczonych było Polaków 1,700,000, a ponieważ przyrost wynosi wśród nich 1.1 proc. rocznie więc w r. 1919 możnaby liczyć ilość obliczać na 2 miliony 300 tys. Według statystyki polskiej liczba Polaków w Ameryce wynosi 4 i pół miliona, a według ogólnikowych obliczeń konsulatu generalnego 5 i pół miliona. Ludność polska w Ameryce zorganizowała się i stanowi tam obecnie społeczeństwo mocne, posiadające szkoły i parafje. Parafje tych jest 600, posiadających wspaniałe kościoły. Związek katolicki narodowy liczy 100 tys. członków. Zasługi tej ludności wobec ojczyzny mają historyczną wagę. Ludność opowiedziała się przeciwko Niemcom i złożyła ojczyźnie ofiary w krwi i mieniu. Gdy wreszcie Polacy stamtąd chcieli wrócić do odzyskanej ojczyzny spotkało ich rozczarowanie. Tutaj, nie na ich rzecz nie zrobiono, nie ułatwiono im powrotu.

W tym roku może wrócić około 100 tys. reemigrantów. Tendencja partiotów ogarnęła szerokie kręgi. Przypuszczalnie wrócić zechcą wszyscy Polacy, którzy nie przyjęli obywatelstwa amerykańskiego. Jest ich z górą milion. Nasza flota handlowa miałaby już przez to samo zapewnione istnienie. Obecnie skłania Polaków do powrotu również pewne ochłanianie się równości gospodarczej w Ameryce, gdzie mnożą się strajki. W samym sierpniu i wrześniu 1919 r. było tych strajków 480. W październiku strajkowało w stalowniach 250 tysięcy robotników. Ten ruch strajkowy zmniejsza naszą ludność, która tam szuka zarobku. Nasza flota handlowa będzie miała także do przezwyciężenia wielu ludzi z kraju do Ameryki — mianowicie ludność zajmującą się pośrednictwem handlowym — podobnie jak my tutaj stworzymy przy organizowaniu się kraju takie warunki, że nadmiar pośredników handlowych będzie szukał wyjścia z Polski.

W zakończeniu mówca domaga się głównie budowy floty polskiej i popiera wniosek większości komisji z uzupełnieniem, domagającym się współpracy z polonią amerykańską.

P. Bigoński (Ch. Kl. K.) porusza także sprawę reemigracji z Niemiec i wnosi następującą rezolucję: Sejm wzywa rząd, aby wszczął pertraktacje z rządem niemieckim celem rozszerzenia odnośnego do reemigracji artykułu traktatu pokojowego, mianowicie celem zabezpieczenia reemigrantów robotników przed utratą wpłaconych do niemieckich kas chorych, inwalidzkich i t. p. składek i uszykanych już rent. (Brawa).

Babinski, naczelnik wydziału konsularnego przedstawia trudności z jakimi rząd musiał walczyć na tej drodze i komunikuje o wynikach starań przedstawicielstwa polskiego w Ameryce znanych już z osobnych komunikatów.

Co do przesyłek pieniężnych, to Generalny konsulat nowojorski daje teraz następujące warunki. Jakich nie może im dać żaden bank prywatny, ale wartość w markach oblicza się dopiero w kraju; tak, że wysyłający nie wie nigdy wiec w markach wysła. Nowozależany kierownik konsulatu nowojorskiego, p. Grotowski, w najbliższym czasie wyjedździe na swój posterunek. Warteść będą obsadzone także konsulaty w Chicago, w Pittsburgu, w Buffalo, w San Francisco, w następnym w Milwaukee, Cleveland, Detroit, New Orleans.

P. Dymowski (Zw. Miesz.) oświadcza, że wnosi szereg poprawek zmieniających do rozszerzenia opieki nad reemigrantami i domaga się, aby rząd wdrożył kroki o odzyskanie na własność społeczeństwa polskiego gmachów kościelnych i wogóle majątków parafjalnych, ufundowanych przez Polaków, a przywłaszczonych na rzecz biskupów narodowości niemieckiej, irlandzkiej, czy innej.

Po przemówieniu końcowym sprawozdawcy Rączkowskiego przyjęto rezolucję komisji z małą poprawką referenta. Przyjęto również obie rezolucje p. Bigońskiego, Federowicza i pierwsze trzy wnioski posła Stapińskiego.

Ostatnią rezolucję posła Stapińskiego odesłano do komisji spraw zagran.

W sprawie **kas chorych** pos. Brun (Zw. Lud. Nar.) porusza sprawę udziału pracodawców i pracowników w składkach i w zarządzie. W Niemczech według ustawy Kasy Lipskiej stosunek jest taki, że pracodawcy płacą 1/3, a pracownicy 2/3. Tutaj jednak ten stosunek odwrócono. Nałożono na pracodawców 2/3. Nakłada to na nasz przemysł ciężary, które mogą mu utrudnić konkurencję z zachodem.

Mówca wskazuje na niewłaściwe traktowanie naszego przemysłu. Przypomina niedawne rozprawy o 8-godzinny dzień pracy i twierdzenie, jakoby zasada ta przyjęta była ogólnie w innych krajach. Uważa, że ideały nowożytnie streszczają się w słowach: minimum pracy, maksimum zarobku. Tymczasem od delegatów naszych, którzy powrócili z Waszyngtonu, dowiedziliśmy się, że ani angielska sobota, ani 8 godzinny dzień pracy, nie jest zasadą powszechnie obowiązującą. W Ameryce są fabryki, w których robotnicy pracują po 9 godzin, w innych po 10, jeszcze w in-

nych po 12. Przechodzimy światu florę wolnych godzin od pracy. Nie wzbudzi to jednak szacunku dla nas, nie wyrobi nam kredytu, nie podniesie naszej waluty.

Mówca oświadcza, że w dyskusji szczegółowej wniesie poprawki do paru punktów ustawy. Obecnie zaś wypowiada się category zale przeciw § 57, uważając go za wyrażną szkodę pracodawców.

P. Meissner (Zw. Lud. Nar.) zaznacza, że Komisja zdrowia publicznego przychylnie przyjęła projekt Komisji Pracj o przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby Zalecą projektu jest rozszerzenie ubezpieczeń w porównaniu z ustawą austriacką i niemiecką. Komisja jednak pod tym względem przechodziła, bo uwzględniła category pracowników państwowych. Co do tego rząd ma zgłosić poprawkę. Zalecą ustawy jest dalej, że rozłączy ubezpieczenie także na rodziny. W komisji zdrowia publicznego odezwały się jednak wątpliwości przeciw wciągnięciu także linii bocznych asekuracji, bo daje to pole do wyzysku. Mówca podnosi, że należałoby zaprowadzić inne stopniowanie we wnoszeniu składek; bo niesprawiedliwoscia byłoby, żeby ci, którzy wiele zarabiają, płacili te same składki, co mniej uposażeni. Oświadcza się dalej za to, aby lekarzy dobierano za pomocą porozumiewania się organizacji kas chorych z organizacjami lekarskimi i w tym duchu wnosi poprawkę.

Na ten rozprawę odroczone. Do komisji odesłano wnioski nagłe ministerjum sprawiedliwości z projektem ustawy o zwalczaniu lichwy wojennej.

Potem odczytano wniosek nagły ks. Ludwiczaka w sprawie **prowokacji niemieckiej na Warmji, Mazurach i w powiatach nadwileśskich**, opiewa on:

Sejm wzywa Rząd 1) by podjął energiczne kroki w Radzie najwyższej w Paryżu celem przeprowadzenia równouprawnienia plebiscytowego: a) aby usunięto natychmiast Sicherheitspolizei z ziem plebiscytowych, b) aby usunięto wszystkich urzędników wyższych niemieckich, c) aby w poszczególnych wydziałach przydano urzędnikom niemieckim polskich doradców z głosem decydującym. 2) by w Radzie najwyższej oświadczył, iż wobec popełnianych gwałtów nie, uważa za możliwe w tych warunkach przeprowadzić plebiscyt. 3) By rząd był gotów do czynnego interwepjowania na korzyść Polaków na Mazurach, Warmji i Powiślu, gdyby komisja plebiscytowa okazywała nadal niezdecydowanie obrony ludności polskiej.

Drugi wniosek następnego posła wzywa rząd, ażeby ze względu na to, że ostatnie wypadki w Niemczech wykazały ogromny wzrost agresywnego szowinizmu, że wytworzona skutkiem tego sytuacja, a zwłaszcza powtarzające się ataki niemieckie na ziemach plebiscytowych grożą przesądzeniem plebiscytu, podwoił swą czujność i zabezpieczył obronę interesów polskich przez silne pogotowie wojskowe wobec Niemców.

P. Ludwiczak uzasadniając nagłość wniosku, przytacza fakt, że biskup warmiński zagroził prywatnym listem księżom polskim, którzy się zajmują ochronkami, że ich przesiedli (Głos: A co Rzym nato?) Tymczasem faktem jest, że księża niemieccy publicznie biorą udział w walkach politycznych. Rząd polski powinien przyspieszyć interwencję z nuncjuszem Rattin, aby jedność polska Warmji traktowana była obiektywnie. Mieli być usunięci urzędnicy niemieccy, tymczasem usunięto tylko prezydenta regencji, nie usunięto zaś ani jednego landrata. Ententa wydała rozporządzenie równouprawnienia Polaków i Niemców ale to pozostało na papierze. Miano usunąć wojska niemieckie, ale ono tylko zmieniło mundur i nazywa się obecnie Sicherheitspolizei.

Niemcy oświadcza, że tej Sicherheitspolizei nie usuną, bo grozi bolszewizm. W skutek tego nie można odbywać wieców, bo na nie przychodzą bandy, uzbrojone w noże i rewolwery i rozpędzają wiec. Komisja ententy bardzo dwuznacznie się zachowuje. Kiedy jej przedstawiono sprawę rozbitcia wiecu w Ilawie, odpowiadziano, że każdy ma prawo ua wiec przychodzić. A kiedy zaproponowano aresztowanie kilku głównych przywódców i wytoczenie im procesu, oświadczone natu, że tego uczynić nie można. Wobec tych prze-

stadowań agitacja plebiscytowa jest niemożliwa.

Nagłość jednogłośnie przyjęto. Na tem obrady przerwano. Następne posiedzenie w poniedziałek, o godz. 4 po poł. Na porządku dziennym sprawa kas chorych

Kronika Sejmowa.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych zatwierdono również sprawę powoływania w charakterze rzeczoznawców przedstawicieli polskich organizacji kre-ów wschodnich (Polska rada narodowa ziem białoruskich, Rada ludowa ziem grodzieńskiej i nowogrodzkiej, Rada ziem wileńskiej, Delegacja komitetu wykonawczego polaków Rusi południowej). Referent, poseł Wł. Jabłonowski, postawił wniosek, żeby upoważnić prezesa komisji spraw zagranicznych do powoływania na jej posiedzenia w charakterze rzeczoznawców przedstawicieli wyżej wymienionych organizacji polskich, w tych wszystkich wypadkach, w których, w związku z rokowaniami z rządem sowieckim, będą oparte sprawy stosunku kre-ów wschodnich do Rosji. Komisja wniosek ten przyjęła.

Wiadomości polityczne.

W kołach politycznych zwracają uwagę na systematyczną kampanię uprawianą przez prasę hiszpańską a skierowaną przeciwko Polsce, która przedstawia ją jako siedlisko anarchii i nieustannych pogromów żydowskich. Akcja nasza w celu sparaliżowania tego ruchu jest niezbędna.

Kwestja powołania obu podsekretarzy stanu w min. spraw zagranicznych, która miała być zatwierdzona temi dniami, została odwołana na kilka dni w związku z ostatnimi wydarzeniami politycznymi.

Jak słychać, rząd polski zamierza tymi dufanami radio depeszą uwiadomić rząd sowiecki o swych warunkach i wyznaczyć miejscowość po tamtej stronie frontu jako miejsce spotkania. Dążeniem rządu polskiego jest, aby rokowania rozpoczęły się jeszcze w b. miesiącu.

Związek Ludowo-Narodowy odbędzie posiedzenie dnia 6 g. i wiecz.

Jak się dowiadujemy, z aresztowanych przy ul. Siłkowskiej pod zarzutem ualeczna do Centr. Komitetu komunistycznego dwoje, Edw. Grabowski i Wera Ciszewska są już zwolnieni, pozostali Ciszewski i Truskier mają być również wypuszczeni z więzienia.

Rokowania z Rosją.

Odpowiedź rządu polskiego.

Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji spraw zagranicznych. Obrady były tajne, tak dalece, że nawet postawie, niezłonkowie komisji, nie uczestniczyli w obradach. Na posiedzeniu tem szef sekcji, dyrektor departamentu politycznego, dr. Okęcki, uwiadomił posłów o tekście noty, którą minister spraw zagranicznych Patek, wręczył przedstawicielom państw sprzymierzonych jako zamierzoną odpowiedź na propozycje Rosji sowieckiej.

Niektóre wczorajsze pisma wieczorne podały sprawozdanie z wspomnianego tajnego posiedzenia i podały rzekome punktaje odpowiedzi do bolszewików. Jeżeli informacje te istotnie odpowiadają rzeczywistości, to w takim razie ogłaszanie tajnych dokumentów państwowych godzi wręcz w interesy państwowe.

O ile słychać było w kuluarach sejmowych, udzielona przedstawicielom państw sprzymierzonych nota *nie odpowiada opinii wyrażonej uprzednio przez komisję spraw zagranicznych.*

Należy zaznaczyć, że tekst noty przed jej wysłaniem nie był zakomunikowany komisji sejmowej.

Gdyby ogłoszone puastacje były istotnie autentyczne, to natenczas zupełnie byłoby zrozumiałe nastroje nieprzychylnie dla Polski, które ukazały się w ostatnich czasach wśród państw koalicyjnych.

Dzisiaj po południu odbędzie komisja spraw zagranicznych posiedzenie, na którym sytuacja się wyjaśni. O ile można było wysondować z nastrojów klubowych, niemal wszystkie grupy są bardzo krytycznie usposobione wobec postępowania ministerjum spraw zagranicznych.

Obchód Imienia Naczelnika Państwa.

Wczoraj stolica wolnej Polski obchodziła uroczystie dzień Imienia Naczelnika Państwa — Józefa Piłsudskiego.

Od wczesnego rana poczęły już syciągać na plac Saski liczne oddziały piechoty, kawalerji, szkół podchorążych, oraz delegacje pułków i generalicja.

Wojsko ustawiło się w czworobok, generalicja przy wejściu do świątyni, gdzie też przybyli i weterani z 1863 roku.

Za kordonem wojska i żandarmerji — niezliczone tłumy.

Godzina 10 rano. Rozlegają się gromkie „Niech żyje!“, orkiestry poczynają grać „Jeszcze Polska nie zginęła“.

Przybył Naczelnik Państwa.

Przechodzi przed frontem 1 pułku szwoleżerów. Chorąży pochyla sztandar. Rozlegają się okrzyki na cześć Komendanta, na cześć armji.

Po przegładzie Naczelnik Państwa udaje się do świątyni, gdzie oczekuje biskup połowy Gall, w szatach pontyfikalnych, w otoczeniu duchowieństwa z nonsingnorem Plewko-Plewkińskim na czele, przedstawiciele rządu z prezydentem ministrów Skulskim, min. spraw wojskowych gen. Lesniewskim i min. spraw wewnętrznych Wojciechowskim na czele, przedstawiciele wszystkich misji wojskowych Ententy z gen. Henrysem na czele, szef POG. warsz., gen. Trzaska-Durski, szef Sekcji oświatowej gen. Jacyna, zast. szefa sztabu generalnego pułkownik Małczewski i inni.

Naczelnik Państwa zajął miejsce przed wielkim ołtarzem. Mszę polewa, podczas której spiewał chór „Dawon“, oraz grała orkiestra garnizonu warszawskiego, odprawił J. E. ks. biskup Gall. Po „Te Deum“ orkiestra odegrała „Bze cos Polskę“, poczem Naczelnik Państwa, wśród okrzyków publiczności, otoczony generalicją, udał się na róg ul. Mazowieckiej i Traugutta, gdzie nastąpiła defilada.

Po defilandzie, gdy Nacz. Państwa wsiadł do powozu, rozległy się dźwięki żołnierskiej piosenki „Jasienkowi nie potrzeba róż“.

O g. 12 w poł. delegacja ministerjum wojny, sztabu generalnego i t. d. złożyły w Belwederze powinszowania.

Od godz. 2—3 po poł. na placach miejskich odbył się koncert orkiestr wojskowych.

W godzinach popołudniowych odbyły się bezpłatne przedstawienia w teatrze Polskim i Letnim dla żołnierzy.

Wieczorem w teatrze Wielkim — przedstawienie galowe.

Piłsudski — pierwszym marszałkiem Polski.

W dniu wczorajszym przyjął Wódz Naczelny na posłuchaniu w Belwederze, ogólną komisję weryfikacyjną powołaną do życia w myśl ustawy sejmowej z dnia 2 sierpnia 1919 r. o nadanie stopni oficerskich i ustaleniu starszeństwa w wojsku polskim. Komisję przedstawił Wódzowi Naczelnemu, minister spraw wojskowych gen. porucznik Lesniewski. W skład komisji wchodził członekowie poszczególnych komisji weryfikacyjnych oraz reprezentanci sztabu generalnego pułkownik sztabu generalnego Kulinski i ministerjum spraw wojskowych major sztabu generalnego Płatowski. Imieniem ogólnej komisji weryfikacyjnej przemówił najstarszy stopniem oficer pułkownik Zabczyński, meldując, że ogólna komisja weryfikacyjna na pierwszym konstytuującym zebraniu uchwaliła prosić Wódz Naczelny, by zechciał przyjąć najwyższy stopień wojskowy Pierwszego Marszałka Polski. Wódz Naczelny w krótkich słowach podziękował, poczem minister spraw wojskowych wniósł okrzyk na cześć Pierwszego Marszałka Polski, który obecni z zapalem trzykrotnie powtórzyli.

Krwawe echa przewrotu w Niemczech.

Wymarsz wojsk zamachowców z Berlina.

(Z depeszy dziennych i wieczorowych).

Przy wymarszu wojsk Luetwita z Berlina doszło do krwawych zająć. Wojska szły z muzyką i chorągwiemi czarno-biało-czerwonymi. Wobec wrogich okrzyków wojsko zaczęło strzelać z karabinów ręcznych i maszynowych. Padło wielu ranionych i zabitych. Wojsko uprowadziło z sobą kilka osób jako zakładników. Na wielu ulicach komuniści pobudowali barykady. Przy ul. Admiralskiej na rozkaz władz wojsko zburzyło barykadę ogniem miotaczy min. Zginęło 12 osób, 8 raniiono ciężko, 20 — lżej. W wielu miejscach tłum rzucił się do rabunków. Wielki magazyn Jansdorfa ograbiono doszczętnie. Wielu oficerów i żołnierzy zostało przez tłum wrzuconych do wody. Przeciw tłumowi wysłano samochód z karabinami maszynowymi. Przy strzelaniu zginęło 15 osób, 20 odniosło rany.

Ultimatum niezawisłych socjalistów.

WIEDEN, 19.3 (PAT.) Partja niezawisłych socjalistów wystosowała do rządu ultimatum, zadając ustąpienia ministra obrony krajowej Noskego, oraz pruskich ministrów Heinego i Suedekuma (?), w przeciwnym razie strajk generalny ma być kontynuowany.

BERLIN, 19.3 (PAT.) Wznowiony wczoraj pop. ruch tramwajowy i ruch na kolejach obwodowych w Berlinie został o godz. 3 znowu wstrzymany przez robotników.

Krwawe walki.

GDANSK 19.3 PAT. *Danaiger Zeitung* donosi z Kilonji: Krwawe starcia rozpoczęły się w Kilonji o g. 11 przed południem i trwały do późnego wieczora. Robotnicy uzbrojeni w broń palną, karabiny maszynowe i miotacze min przypuścili szturm na szkołę budowy maszyn, która była obsadzona przez wojsko i zdobyli ją.

Popołudniu rozpoczęły się walki w różnych punktach miasta. Walka zakończyła się wycofaniem oddziałów wojskowych. Liczba zabitych i rannych wynosi okragę 1000. Polityczni więźniowie zostali wypuszczeni na wolność. Według wiadomości, nadeszłych z prowincji, w wielu miastach miały miejsce ciężkie walki między wojskami rządowymi a komunistami, zwłaszcza w nadreńskim rewirze przemysłowym: Eberfeld, Barmen, Dortmund Hann. Walki te były bardzo zaciekle. Rząd Rzeszy zniósł wszelkie ograniczenia prasowe, wobec czego dzienniki ukazują się dziś lub jutro rano.

„Dwa niebezpieczeństwa“.

LYON, 19.3 (PAT.) Dzienniki francuskie omawiają sprawę niemiecką i wskazują na dwa niebezpieczeństwa, grożące obecnie Niemcom. Skrajna prawica nie została rozbrojona, a działalność skrajnej lewicy wzrasta z dnia na dzień. „Matin“ pisze: Nawet po wyjeździe Kappa pozostanie partja militarystyczna, próbująca osłonić się Hindenburgiem, nawet po pozornym zwycięstwie rządu Bauera pozostanie ruch skrajny lewicowy rozpętany pierwotnie dla podtrzymania tamtego rządu, a obecnie budzący poważny niepokój. „Petit Journal“ zaznacza, że po groźbie reakcji monarchicznej grozi obecnie niebezpieczeństwo sowieckie, wobec czego położenie jest bardzo poważne nie tylko

dla Niemiec, ale i dla sojuszników. Francja najbardziej powinna dbać o zachowanie ładu w Niemczech, jako ich najbliższa sąsiadka i główny wierzyciel.

Żądania komunistów saskich.

BERLIN 18.3 (PAT.) Na kongresie rad robotniczych w Saksonji i części Turynji, na którym było reprezentowanych 100 miejscowych rad robotniczych przez 400 delegatów, uchwalono przeciwko 2 głosom postawienie następujących żądań: 1) rozbrojenie i rozwiązanie obrony państwowej (Reichswehr); straży bezpieczeństwa (Sicherheitswehr) i niemieckiej organ. ochotniczej (Deutsch-freiwillige), 2) utworzenie straży robotniczych (Arbeiterwehr) pod kontrolą rad robotniczych, 3) utworzenie rewolucyjnych rad przemysłowych i robotniczych, 4) zwołanie centralnego kongresu rad, 5) utworzenie trybunałów rewolucyjnych dla sądzenia zamachowców Kappa i Lüttwita, 6) wypuszczenie na wolność wszystkich politycznych przestępców z niemieckich więzień, 7) zapłalenie za dzień generalnego strajku i użycie środków przymusowych wobec tych przedsiębiorstw, któreby tego uczynić nie chciały. Pod koniec wzywa odezwa wszystkich robotników i pracowników niemieckich do przyłączenia się do tych żądań. Powyższe żądania ma przedłożyć rządowi saskiemu osobna delegacja.

Rząd wzywa do walki z komunistami.

BERLIN, 19.3 PAT. W Berlinie ukazała się następująca odezwa, podpisana przez gen. v. Seeckta z polecenia ministra obrony krajowej Noskego. Odezwa ta brzmi: „Do Obrony Państwowej. Zachęcenie wypadkami ostatnich dni zamierzają spartakowcy nanowem pochwycić w Niemczech władzę, ażeby zadać śmiertelny cios naszemu ludowi. Plan ten musi rozbić się o zwarty front wszystkich żołnierzy, którym spokój i porządek leży na sercu. Jak przedtem, tak i dzisiaj stanie obrona państwowa w pierwszej linii, ażeby każdą próbę wskrzeszenia bolszewizmu unicestwić. W tej bardzo ciężkiej chwili wzywam obronę państwową do jednności, ażeby dobro ojczyzny przeniosła ponad wszystkie inne względy. Uczynić wszystko, ażeby wojsku użyczyć wszelkiej pomocy“.

Walki w Norymberdze.

WIEDEN 19.3 PAT. Z Monachjum donoszą: W Norymberdze tłum zaatakował dworzec kolejowy i główny urząd pocztowy. Wojsko rządowe było zmuszone użyć broni. Było 28 zabitych i 50 rannych. Strajk trwa dalej.

Schwytnie komitetu komunistycznego.

WIEDEN 19.3 PAT. Wedle doniesienia z Kessel, komunistyczny komitet wykonawczy wpadł w ręce władz rządowych. Między wojskiem rządowym a powstańcami przyszło do ciężkich walk.

Zapowiedź czynnego stanowiska ententy.

LYON 19.3 PAT. Konferencja ambasadorów odbyła narady w czwartek rano. Zdaje się, pisze „Temps“, że omawiając sprawę Niemiec nie ograniczono się do prostej wymiany zdań.

zwa, występuje obecny rząd rosyjski, jest tytułem klamliwym, gdyż faktycznie Rzeczpospolita taka istniała przed zamachem listopadowym 1917 roku. Utworzona była tymczasowo przez komitety, wybrane z całej Rosji. Przeciwwstawiała się ona upadłej władzy carskiej, zanim prawidłowe wybory mogły mieć miejsce. Konstytuantka miała ostatecznie określić ustrój Rosji, zamach bolszewicki jednakże uniemożliwił to. Sam Lenin przyznał, że od kwietnia do październi-

nika 1917 roku (okres rządów Kierenskiego) Rosja posiadała rząd demokratyczny, zapewniający pełnię swobód obywatelskich.

Zamach bolszewicki zniszczył wolność. Sowiety zostały pozbawione władzy i obecnie są one jedynie komitetami urzędników, otrzymujących rozkazy z Moskwy. Do czego doprowadziła socjalizacja przemysłu? Rosja doszła w przemyśle do form wsteczniejszych, niż za czasów kapitalizmu, niewolnictwo zastąpiło najemnictwo. Robotnicy znajdują się pod władzą nieodpowiedzialnych urzędników, rządzących niemi despotycznie. Związki zostały zawieszane. Prawo strajku zniesione. Dzień pracy trwa od 10 do 12 godzin. Utworzono obozy koncentracyjne, dokąd zsyłani są robotnicy za najmniejsze przekroczenie zawodowe. Takim jest socjalizm bolszewizmu. W zakończeniu Kierenski omawiał położenie Rosji po zniesieniu blokady. Bolszewizm stopniowo zaniknie, ale zdolność wytwórcza narodu rosyjskiego zmniejszy się do ostatecznych granic. Koncesje, które bolszewicy chcą nadać zachodnio-europejskim finansistom, przeistoczą Rosję w jakąś kolonię, której bogactwo wykorzystywać będą jedynie cudzoziemcy.

Surowce — dla fabryk, żywność — dla robotników.

ŁÓDŹ 19.3 PAT. *Głos Polski* donosi, że delegowani zagranicę przez związek przemysłu włókienniczego dla nawiązania stosunków z rynkami zachodu i zorganizowania eksportu polskich wyrobów włókienniczych wzmian za surowce p. Henryk Barciński, Gustaw Geyer i Maks Kerbaum powrócili przed kilku dniami. Podróż delegatów była niezmiernie owocną. Sfery finansowe i przemysłowe zachodu okazały wielkie zainteresowanie dla zainicjowanej przez związek akcji i delegaci otrzymali szereg konkretnych propozycji, które pozwolą znakomicie rozszerzyć dotychczasowy zakres uruchomienia naszego przemysłu.

Podjęta przez związek przemysłu włókienniczego w państwie polskim akcja, mająca na celu zaopatrzenie w żywność robotników łódzkich, prowadzona jest w dalszym ciągu z całą energją. Komisja aprowizacyjna związku przystąpiła do gromadzenia funduszy dla utworzenia banku aprowizacyjnego. Instytucja ta zajmować się będzie skutecznianiem zakupu artykułów żywnościowych, płacąc za nie gotówką, lub dostarczając wzmian towary włókiennicze.

50-lecie Tow. Kred. m. W.

W roku bieżącym Towarzystwo Kredytowe m. Warszawy kończy 50-letni okres swej pożytecznej i dobrze zasłużonej stolicy działalności.

Aby ocenić znaczenie tej działalności uprzytomnić sobie należy oplakany stan nieruchomości w miastach b. Królestwa Polskiego wskutek zaniedbanej administracji kraju i wypadków, związanych z Powstaniem 1863 roku. Miastom groził upadek, rozwój ich budowlany został zahamowany, a kredyt prywatny coraz droższy, dochodził 12-tu proc. Sprzedaje przymusowe były na porządku dziennym. W okresie od 1865 do 1869 r. Trybunał Cywilny wystawił w Warszawie na sprzedaż 467 domów, z których sprzedano 257, w tymże okresie magistrat warszawski nałożył sekwestr lub oddał w dzierżawę za zaległe podatki 383 domy, prawie piąta część z pośród 3094 właścicieli domów pozbawiona została własności lub dochodów.

W tej właśnie groźnej dla stolicy chwili grono obywateli ożywionych piękną ideą samopomocy powołało do życia Towarzystwo, oparte na wzajemności, którego celem dostarczenie taniego, długoterminowego bytecznego kredytu.

Pomimo wielu trudności, ograbi czeń zdołano uzyskać prawodawczą zatwierdzenie statutu w d. 12 stycznia 1870 r., do czego przyczynili się w pierwszym rzędzie: książę Tadeusz Lubomirski (37-letni prezes komitetu), Józef Zamojski (1-y prezes delegacji), Jan Bloch, Leopold Kronenberg, Julian Wertheim, Michał Staniński i Dominik Zieliński, którzy podpisali statut jako założycieli. Niemniej duże zasługi położyli: m. in. W. Majewski, E. Grabowski i H. Krajewski, obywatela: W. Kaszcowski, Fr. Miarkowski, Ad. Kuratowski, Ad. Bagniewski i Wład. Gruszczyński. Po legalizacji zgłosiło się niezliczenie o pożyczki 261 właścicieli i w mieniu, ubezpieczonych od ognia przeszło 7 i pół milj. rb., co najlepiej świadczyło o potrzebie powstania instytucji.

Pierwsze ogólne zebranie dla konstytuowania władz odbyło się uroczysto w dn. 21 marca 1870 r.

Na zebraniu tem powołane zostały drogą wyborów pierwsze władze Towarzystwa, a mianowicie: na członków Komitetu: ks. Tad. Lubomirski, J. G. Bloch, hr. M. Stadnicki, Temler, W. Majewski, J. Wertheim i Ed. Strasburgier; na dyrektorów: J. hr. Zameyski, D. Zieliński i G. Gudowski i na zastępców: Wł. Wolski, H. Krajewski i Wł. Okęcki.

Wybór ten miał dla przyszłości Tow. nadzwyczaj ważne następstwa, gdyż dzięki usilnej pracy, głębokim znajomości przedmiotu i doświadczeniu wybranych w tym pierwszym roku rozstrzygnięto najgłówniejsze zasady, dotyczące stosowania ustawy i wprowadzenia jej w życie. Zasad te stały się podwaliną całej budowy Instytucji, przetrwały w głównych zarysach do obecnej chwili, uzupełniane i rozszerzane odpowiedzialnością potrzeb przez następców.

Ze zasady te były zdrowe — swiadczy obecny rozwój Towarzystwa — przetrwanie bez wielkich strat takich kataklizmów, jak rewolucja 1905 oraz wojna światowa. Tow. służy za wzór wszystkim innym, powstałym w kraju.

W obecnej chwili Tow. obejmuje 4,438 członków, posiada zabezpieczonych hipotecznie pożyczek na sumę 190,000,000 rubli i zgromadziło kapitał zasobowy w sumie przeszło 1 milionów rubli, a w ostatnich czasach Towarzystwo rozszerzyło jeszcze więcej swoją działalność i chcąc przy pomocy znekanej długą wojną w sności miejskiej, podniosło znacząco wysokość udzielanych pożyczek.

Niezależnie od swej bezpośredniej działalności Tow. brało nieczynny udział we wszystkich pracach, dotyczących ogólnych interesów miasta i kraju.

Obecny prezes Dyrekcji, znany i poważany w szerokich sferach matematyki i prof. p. Aleksander Czerwicz, pracując w instytucji niezadowolony od pierwszej chwili jej powstania, przyczynił się do rozkładu jej w stopniu bardzo poważnym.

Oby rozwój pożytecznej instytucji zaznaczył się w następnym półwieczu jeszcze wspanialej!

Ś. p. Witold Nowodwor

W nadchodzący poniedziałek, dn. 22 o godz. 11-ej rano odbędzie się złożenie grobu rodzinnego zwłok ś. p. Witolda Nowodworskiego, chorążego 6-go pułku strzelców polskich (z 1-go korpusu Polskiego) zmarłego w Bobrujsku w dn. 19 maja 1919 roku.

Syn Marji z Jasińskich i Franciszki, prawnika i działacza społeczno-redaktora „Kuryera Warszawskiego“, urodził się w Warszawie, a obecnie prezesem Najwyższego i prezesa Wydziału Kodyfikacyjnej, Witold Nowodworski ukończył szkoły rolniczej w Czerniowie wstąpił na wyższe kursy rolnicze w Warszawie. Powołany do wojska, ukończył szkołę oficerską w lecie 1907, pospieszył do Korpusu Polskiego chorążym 6-go pułku strzelców rycarskich wyróżnił gołiwością, dzielnością i poświęceniem.

W walkach z bolszewikami pod Bobrujskiem dowodzony przez dowódcę dworskiego odparł bolszewików i nie rozbroił, a następnie w me i połączonym z ustawicznym oporem się od bolszewickich napaści szefem w tym marszu pieszym z Przyjaciół Bobrujska, przy 25-stopniowym mrozie, tem zajęciu Bobrujska przy kufrem N

Kierenski o bolszewizmie.

Fikcja władzy rad. — Zniszczenie praw robotniczych. — Bolszewizm zamrze, ale Rosja stanie się kolonią.

PARYŻ, 19.3 (PAT.) — Radjotel. warsz.— „Journal de Débats“ ogłasza streszczenie odczytu Kierenskiego o położeniu obecnem w Rosji. Prelegent zaznaczył na początku, że „republika sowiecka“, pod którą to na-

tworzącemu przypadło w udział zaaranżowanie całej samodzielną rady robotniczej...

NA DOBIE

(tr.) Widocznie socjalistyczno - komunistyczny proletarij w Rosji (i gdzieś indziej w Europie) stał się pojęciem tyranstwa...

MIGAWKI

Pod znakiem Józefów. Dzień wczorajsz miał pod znakiem Józefów, a więc święcił swój dzień imienia...

Od Administracji

Szan. Prenumeratorów zamiejscowych i odbiorców hurtowych prosimy o wcześnie nadsyłanie zamówień...

KRONIKA

Data Wolframa B. Data: Bezydylka O. Wzrost 160 cm, waga 60 kg, wzrost 115 cm.

Wzrost 160 cm, waga 60 kg, wzrost 115 cm. Wzrost 160 cm, waga 60 kg, wzrost 115 cm.

Podwyżka cen gazu

Rada miejska uchwaliła podwyższyć od 11 b. m. podatek od zużycia gazu, w celu utworzenia środków finansowych...

Powrót uchodźców

Część uchodźców polskich powracających przez Bendersy i Akerman z południowej Rosji po ciężkich prześlacjach w Besarabii...

Ogólnokrajowy zjazd rybacki

Dzisiaj rozpoczyna się dwudniowe obrady ogólnokrajowego zjazdu rybackiego w lokalu Stow. Techników przy ul. Czackiego 5...

Handel z Anglią

Na ostatnim posiedzeniu w Stow. kupców polskich p. Wiktor Czarnomski, dyrektor polskiej agencji handlowo-finansowej w Londynie...

Jolanta GAJEWSKA. b. urocznica pensji Wójc. Chmielewskiej, jedyna naukobudząca córka Miroslawa (Mira) artysty - malarza i literata...

ś. † p. JAN SOMMER. b. obywatel ziemski i sędzia pokoju, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dn. 15.3.20 w Siedlecach...

dlowe mogą mieć największy popyt na rynkach angielskich. Prócz tego bezpośrednio od rządu angielskiego agencja zakupiła dla Polski 4.000 koni i mulów...

Towarzystwo w kooperatywach

Przed wojną socjaliści zwalczyli kooperatywy robotnicze, uważając je za podłoże t. zw. związków żółtych, dążących do wyzwolenia się od zależności kapitału...

Współpraca z Bundem

W Komisji gospodarczej Bundu przez dwa lata handlowano kartami chlebowymi (wykrył to komisarz aprowizacji i sprawa poszła do prokuratora).

Aprowizacja kolejarzy

Od pracowników wydziału drogowego dyr. warszawskiej otrzymaliśmy zbiorowy protest przeciwko oświadczeniu ministra kolei...

Pamięci ś. p. Stanisława Woszczyńskiego

Grono członków polskiego Tow. gimnastycznego „Sokół” w Kijowie, pragnąc uczcić pamięć zmarłego wieloletniego i pełnego usług swego wiceprezesa ś. p. Stanisława Woszczyńskiego...

Patowska szybkość

Dopiero wczoraj wieczorem Polska Agencja Telegraficzna dostarczyła pismom polskim wiadomości o „drugiej stronie Szezwigów”...

rozesłano u nas, jako depeszę „radio” w środę. Szybkość i sprawność zdumiewająca.

Imiennikowe wydawnictwo

Żołnierski wydał w dniu imienia Naczelnego Wodza numer, poświęcony komendantowi. Niezwykle interesująco przedstawia się dodatek ilustrowany tego pisma...

Gazeta Policji Państwowej

Wydawca również numer specjalny. Na naczelnym miejscu widnieje mapa z napisem: „Polska w dniu objęcia rządów przez Józefa Piłsudskiego i d. 19 marca 1920 r.”...

18 milionów za syna

Syn zamieszkałej w Warszawie rodziny Poanerów wyjechał przed kilku laty do Ameryki, a gdy tam przyłączył się do wojska w zachodniej części, wstąpił do armii amerykańskiej...

Za usiłowanie przekupienia

Sąd okręgowy skazał Janusza Rotkopa z Grójca na 3 miesiące aresztu (1) za usiłowanie przekupienia policjanta...

Informacje

Ograniczenie ruchu kolejowego będzie kasowane. Według oświadczenia ministra kolei, inż. Barla...

Wagony sypialne. Do Min. Kol. Żel. następują zgłoszenia o rezerwowanie miejsc w wagonach sypialnych...

Wakujące posady w policji. Komenda policji państwowej okręgu m. st. Warszawy podaje do wiadomości...

Ceny na drożdże. Urząd walki z lichwą i spekulacją podaje do wiadomości, że ceny maksymalne drożdży...

Zguby do odobrania. W redakcji naszej złożono zgubione przez władze celi: perfidy z różnymi dokumentami...

Wypadki. Służące - desperatki. W domu Nr 58 przy ul. Polnej targnięcia się na życie przez wypicie 10-letniej służącej...

Przy ul. Mazowieckiej Nr 11 usiłowała odebrać sobie życie przez otrucie się tuzilem siarkowym, 18-letnia Jadwiga Witecka...

Przy ul. Mazowieckiej Nr 11 usiłowała odebrać sobie życie przez otrucie się tuzilem siarkowym, 18-letnia Jadwiga Witecka...

Przy ul. Mazowieckiej Nr 11 usiłowała odebrać sobie życie przez otrucie się tuzilem siarkowym, 18-letnia Jadwiga Witecka...

Przy ul. Mazowieckiej Nr 11 usiłowała odebrać sobie życie przez otrucie się tuzilem siarkowym, 18-letnia Jadwiga Witecka...

Przy ul. Mazowieckiej Nr 11 usiłowała odebrać sobie życie przez otrucie się tuzilem siarkowym, 18-letnia Jadwiga Witecka...

Przy ul. Mazowieckiej Nr 11 usiłowała odebrać sobie życie przez otrucie się tuzilem siarkowym, 18-letnia Jadwiga Witecka...

Kratka deserter. W mieszkaniu Majora Fajdera przy ul. Nowiniarskiej Nr 9 został zatrzymany, w chwili rzekomego poszukiwania poborowego, podający się za kaprala Fragmana. Jękel Kratka (Konfraterska Nr 17). Jest to deserter z wojska, oskarżony o nadużycia. Odprowadzono go do ekspozytury sądowniczej.

Kredytorzy w zakładach Ministerjum zdrowia. Przy ul. Czerniakowskiej Nr 2, w składach samoboczości szpitalnych Ministerjum zdrowia publicznego, aresztowano na gorącym uczynku kradzieży papierosów wartości 600 mk Stanisława Hlusa. Według zeznań aresztowanego, do kradzieży namówił go pomocnik ślusarza Jan Urban, który pracuje w tychże składach. Podczas rewizji w ostatnim znalezione kilka sztuk narzędzi ślusarskich pochodzących z kradzieży w tychże składach.

Teatr i muzyka.

T. Wielki. Dziś „Pojęcie”.
T. Rozmaitości. Dziś wznowienie „Organu Warszawskiej A. Nowaczyńskiego”.
T. Reduta. Dziś „W małym domku”.
T. Polski. Dziś i jutro „Wiele hałabu o nie”.
T. Mały. Dziś i jutro „Willa nad morzem”.
T. Nowości. Dziś „Królowa kincupatografu”.
T. Praski. Dziś „Gra sero”, komedia.
T. Powoziczny. Dziś i jutro „Pani X”. Stefana Kiedrzyńskiego.
T. Dramatyczny. „Kaska Karjatyda” sensacyjna sztuka Zamojskiej, gromadzi tłumy widzów z całej zajmującej troski i świetnej grze. Grają dziś i jutro wieczorem. Jutro pp. nadzwyczaj barwne sztuka „Fsu Twardowski w pękło” po cenach zredukowanych.

T. Miraz. Przypomniamy, iż dyrekcja „Mirazu” przeczynała całkowity dochód z dzisiejszego pierwszego przedstawienia, które się rozpoczęło o g. 5.30, na świadczenie dla żołnierzy polskiego.
Przedstawienie dla młodzieży szkolnej w Teatrze Letnim urządzone staraniem Rady Opieki Moralnej wydziału szkolnego Mag. m. Warszawy, z powodu wyjazdu p. Szyllinański, grającej w „Wielkim człowieku do małych interesów” przeludnione zostało na dzień świąteczny dn. 25 b. m., o g. 12 w południe.
W Ziemianiskiej dziś wieczornia artystyczna z udziałem Z. Boneckiej, M. Korwinowej, Soból - Milewskiej, Brochockiego, Melskajana, Chwałkiewicza, Ratolda, Reutgena i Zuzia. Początek o g. 8 w. koniec o północy. Całkowity dochód na oddz. Warsz. P. Czerwonego Krzyża.

Koncert ku czci Naczelnika Państwa. W dniu 21 b. m. o godz. 8 to pol. w Filharmonii odbędzie się ku czci Naczelnika Państwa pierwszy z wielkich koncertów przed narodową, urządzonego staraniem Wydziału Kultury przy Magistracie m. st. Warszawy. Koncert ten pod tytułem „Walki o niepodległość w pieśni” obejmie najlubieższe „najgłębiej przemawiające do serca polskiego melodie i słowa”. Od Konfederacji Barskiej, przez Rewolucję Koczuszowska, Legiony, Księstwo Warszawskie, Powstania: Listopadowe i Sycylijskie, aż po ostatnią wielką wojnę wywalczoną

Walki polskie.

Ogólna ofensywa bolszewicka.

Od sztabu generalnego, 17 marca.
Na odcinku połeskim bolszewicy przeszli do ogólnego ataku; uporczywe walki trwają.
Ataki nieprzyjaciela, mające na celzawładnięcie wsłą Jakimowską zostały przez oddziały Wielkopolskie i 3 p. ułanów z wielkimi dla bolszewików stratami oparte. W akcji tej zdobyto 500 jeńców oraz 10 k. m.
Bobatarski III batalion 15 p. p. będąc we wszystkich stron otoczonym w Borowkach, wydołł się w zwycięskiej walce z pierścienia nieprzyjacielskiego i odparł wszystkie ataki, dowódca haonu kapt. Za-

wadzki zginął śmiercią walecznych.

Od zbiegłych do nas oficerów bolszewickich otrzyaliśmy zupełnie wiarogodną wiadomość, że na Wołyniu i Podolu przygotowana jest ogólna ofensywa ze strony bolszewików w której będzie brała udział znacznie wzmocniona XII-a armia w całości i część XIV-ej i XVI-ej armii z celem operacyjnym zajęcia Mozyrza, Równego i Płoskierowa.

Zastęp. Szefa Sztabu Generalnego
(-) Kutłński pułk. Sz. Gen.

Telegramy.

Gdyby tak samo w Cieszynie...

BYTOM, 18.3 (PAT).—Koalicyjna komisja plebiscytowa w Opolu, wydalila z Górnego Śląska za sprzeciwianie się jej zarządzeniom, landrata kluczboiskiego Baronospunga i sędzię w Opolu Hildenheima. Opolscy urzędnicy sądowi, zastrajkowali z powodu aresztowania i wydalenia kolegów, wrócili jednak wkrótce do pracy i dyplomatycznie oświadczyli, że nie chcą, by skutkiem ich strajku cierpiał porządek publiczny, i mają nadzieję, że komisja starać się będzie wejść z nimi w układy oraz dać gwarancję, że żaden sędzia nie będzie przesładowany przy spełnianiu swego urzędowania. W istocie jednak sędziowie podjęli pracę na rozkaz komisji, która zagroziła wydaleniem wszystkim urzędnikom, którzyby się nie słuchali jej rozporządzeń. Wydalony sędzia nie chciał uznać amnestji, ogłoszonej przez komisję.

Zywność dla Polski.

PARYŻ, 19.III (PAT). (Hayas).—Wedle telegramu z Nowego Jorku kongres amerykański uchwalił wysłać 5,000,000 tonn mąki na zaprowadzenie Polski, Austrii i Armenji. Senat zatwierdził tę uchwałę.

Jak długo potrwa okupacja Konstantynopola?

LYON, 19.3 (PAT). Bonar Law oświadczył w angielskiej Izbie Gmin, że rząd otomański został powiadomiony, iż okupacja Konstantynopola będzie trwała tak długo, dopóki nie będą wypełnione warunki traktatu. W razie, gdyby ataki skierowane przeciw ludności chrześcijańskiej powtórzyły się, warunki okupacji staną się surowsze. To oświadczenie Bonar Lawa zostało przyjęte owacyjnie.

Opór w Turcji.

WIENIEŃ, 19.III. (PAT). B. K. doposi z Konstantynopola że został tam aresztowany jeden z członków domu panującego. Ustąpienie gabinetu uważają za konieczne. Komendant wojsk tureckich w Tracji odmówił posłuszeństwa rozkazom, wydawanym z Konstantynopola i nie uznaje zawieszenia broni. Tworzy się rząd wojskowy w Adrianopolu. Wedle doniesień komisarzy koalicyjnych położenie zaprzęga się coraz bardziej. Przymusowa pożyczka na Węgrzech.

WIENIEŃ, 19.3 Z Budapesztu donoszą, że dnia 18 marca ukazało się rozporządzenie rządu, nakazujące stemplowanie banknotów po 10, 20, 50, 100, 1000 i 10,000 koron. Przy tej sposobności 50 proc. banknotów

wymienione zostaje na papiery wartościowe.

Opór Węgier.

BUDAPESZT, 18.3 (PAT). Wszystkie dzienniki węgierskie podają, powołując się na urzędowe źródła, że Aponyi nie podpisze traktatu pokojowego bez zasadniczych zmian Narod węgierski popiera Aponyi'ego i nie uzna polityka, któryw się odważył podpisać obecny traktat.

Nowy gabinet finlandzki.

RYGA, 18.3. (PAT). Nowy gabinet finlandzki ukonstytuował się w następującym składzie: Prezydent ministrów Rafael Waldemar Erich, sprawy zagraniczne b. minister teje teki dr Holst, sprawiedliwość—Soederholm, sprawy wewnętrzne -- von Hallen, wojna -- Jalander, skarh -- Warlewaara, rolnictwo—senator Behnson, oświecenie publiczne -- prof. Angren, przemysł i handel—senator Ebenroeth, komunikacja -- Lavonius, aprowizacja—Ratikainen, roboty publiczne—Sojahanon. Do nowego gabinetu weszło czterech nationalistów, trzech agrariuszy, trzech postępców i dwóch Szwedów.

Tylko troje.

WIENIEŃ 19.3 (PAT). Wied. biuro kor. donosi z Waszyngtonu. Tutajsza centrala Czerw. Krzyża otrzymała od amerykańskiej misji Czerw. Krzyża w południowej Rosji doniesienie, że wielka księżna Olga, siostra ostatniego cara, została odnaleziona w połudn. Rosji w wagonie pociągu towarowego. W ten sposób pozostało przy życiu 3 członków domu Romanowych.

Niezwykłe represje.

PRAGA 19.3 PAT. Na wczorajszym posiedzeniu zgromadzenia narodowego omawiano sprawę ustawy, na mocy której wywóz niektórych towarów zagranicę ma być najostrej karany, ewentualnie nawet karą śmierci oraz karami pieniężnymi do wysokości mijona koron.

Wiadomości telegraficzne.

Przez wypuszczenie nowych banknotów, długi Węgier doszły do 54 i pół miliardów koron. Długi Polski, liczącej 30 milionów ludności, wynoszą około 17 miliardów, Węgry liczą około 8—9 milionów mieszkańców.
— Na ostatnim posiedzeniu Rady Najwyższej Nitti ponownie wystąpił o zmianę granicy czesko-węgierskiej na korzyść Węgier. Wniosek ten podobno odrzucono, ale wywołał on w Czechach wielkie zaniepokojenie.
— Parlament rumuński uchwalił podział ziemi w Besarabji między ludność wiejską.
— Subskrypcja na ostatnią pożyczkę francuską będzie zamknięta za 2 dni.
— St. Zjednoczone mają Niemcom udzielić 1 miliard kredytu pod specjalnymi gwarancjami.
— Rokowania Włoch z Jugosławiją w sprawie Rjeki są podobno na pomyslnym drodze.
Delegaci strajkujących górników francuski w okręgu Pas-de-Calais zgodzili się poddać się sądowi rozjemczemu ministra robót publicznych.

Zyczenia dla Naczelnika Państwa.

(PAT.) Naczelnik Państwa przyjmował wczoraj od godz. 3 min: 30 do godz. 6 po południu przedstawicieli ciała dyplomatycznego oraz delegatów licznych instytucji społecznych i zawodowych, składających życzenia z okazji imienin. O godz. 3.30 stawilo się ciało dyplomatyczne z posłem amerykańskim Gibsonem na czele w zastępstwie nieobecnego dziekana ciała dyplomatycznego monsignora Ratti'ego oraz zagraniczna misja ukraińska w osobach: ministra spraw zagranicznych—p. Lewickiego i gen. Zielńskiego.

Następnie przyjął Naczelnik Państwa delegację: m. Warszawy, Sądu Najwyższego, sądu apelacyjnego, Rady Główniej Opiekuńczej, oraz stronnictw politycznych, a mianowicie: N. Z. R., prawnicy narodowej, związku sejmowego P. P. S., i związku Ortodoksów, tudzież delegację Komitetu obchodu imienia Naczelnika Państwa, jako organizacji zbiorowej, skupiającej przeszło 200 instytucji i zrzeszeń społecznych, i delegację poszczególnych stowarzyszeń, reprezentowanych w tymże Komitecie.

Dalej składali życzenia również delegaci licznych stowarzyszeń społecznych, związków zawodowych i t. p., niereprezentowanych we wzmiankowanym Komitecie obchodu, oraz przedstawiciele rozmaitych stowarzyszeń i organizacji Polaków Kresowych, Litwy, Białorusi i Ukrainy, jako też Komitetu Obrony Narodowej w Ameryce. Dla złożenia życzeń Naczelnikowi Państwa przybyły również delegacje młodzieży szkół średnich oraz licznych innych szkół. Nadto wpłynęło bardzo wiele depesz gratulacyjnych, adresów i darów, młędzwnemi także w gotówce na flotę polską lub inne cele.

Rynek pieniężny.

Uspokojenie dla papierów procentowych moene.
6 proc. Pożyczka m. Warszawy—rublowa 218.50
6 proc. Pożyczka m. Warszawy—markowa 101.25—101.50.
4 1/2 proc. L. Z. T-wa Kredyt. v. Ziemiak 199.25—201.
4 proc. L. Z. Tow. Kr. Ziemiak. 197.
5 proc. L. Z. Tow. Kr. m. Warszawy 294.—296.75
6 proc. L. Z. Tow. Kr. m. Rodzi 192.—193.50
Ruble mocniej.
Ruble carskie w pigułkach 205—211—208
Ruble dumskie w pigułkach 52.25—55.50.
Franki francuskie 12.75—12.65.
Dolary amerykańskie 159.25—163.75—163.50
kanadyjskie 129—128.50
Leje rumuńskie 2.45—2.46
Marki niemieckie w setkach 195—200
Czaki na Berlin 208—212—211.
na Paryż 12.80—12.85.
na Londyn 615.—621.—620.
Akcje T-w K. Rudzi i Sp. 163.00—164.50
" " Lilpop, Rau i Loewenstein 1950
1920.
" Zakł. Starachowieckich 4750
" Warsz T-wo Fabr. Cukru 2650—2625
" B-tu Haudl. w Warszawie 920

Wydział Polskiego Towarz. Gimnastycz.

„Sokół”
GNIAZDO WARSZAWA XI.
wzywa członków na ogólne zebranie roczne, mające się odbyć dnia 21 marca, t. j. w niedzielę, o godz. 10-ej rano w lokalu Gniazda Drużyniana Nr. 5, (Gmach Szkoł. Mieczk. ej).

Dr. K. BUCZYŃSKI Cherebry wagnycane, sbrone i bobiece. Od 1 do 3 i od 5—7 pp. Leszno 29 m. 6, telef. 50 60

Ogłoszenie.

Selmik Fowiatowy w Bilgoraju poszukuje wykwalifikowanego kierownika wapiarni (spiece polowe). Oferty z krótkim curriculum vitae i odpisaniami świadectw, składać do Biura Odbudowy w Bilgoraju. 3029

Urządzenie sklepowe

solidnej roboty: meblow z brązami. Wystawy lustrowe, marmury, sprzedam bez przesady. Marszałkowska 31, Magazyn „Aniela” 3028

Wielki wybór okryć i bielizny damskiej własnego wyrobu, najnowszymi modjami
J. MIŃSKI,
Długa 53 m. 7,
tel. 134-78.

Szprycowanie (z konserwacją) TRIFLEX
przeciw przeżączce niezawodny środek leczniczy używa także radykalnie i szybko. Wyrób apteki J. Waroczego, Bednarska róg Turmańskich. Żądać wszędzie. Skład na Łódź: Lubczyński, Ławenderka Nr 51. 3528

HURT. DETAL
POLSKA WYTWÓRNI BIELIZNY „KORCZAK”
Warszawa. Wilcza 46-25. II piętro.
poleca w wielkim wyborze bieliznę damską i męską, od najwykwintniejszej do najskromniejszej. Przyjmując obywateli z własnych i powierzonych materyałów po cenach umiarkowanych. 3319

Właściciel domu — kupiec zamieszkały w centrum miasta przyjmuje
generalne zastępstwo
powołanej firmy za bely zabór pralni. Ogłoszenia: Poznań, Rycka 3, Gustaw Lewandowski. 3026

„SILA”. Zarząd Stow. wspaniałych sklepów spożywczych, chętnie ujm „Sila” przed członków swoich o liczne stawienia się na wstępnym zebnaniu w dniu 21 b. m., o godz. 5 pp. do lokalu oficjalnego handlowych i przemysłowych (ul. Ślęsa 6).

Wielki wybór 1497
Okryć damskich od mk. 600.
Kostiumów „ „ 1200.
Spódniozek „ „ 300.
Długa 53 m. 7.

